

STATUTUL U.A.T. DAESTI

INTRODUCERE

“Cat de folositor ar fi pentru istoria Romaniei, daca fiecare comuna din tara ar avea alcatuita monografia sa., si cate documente, cate date, cate elemente de civilizatie si vestigii locale ale trecutului istoric nu s-ar salva de la pieire si ar fi redade in circuitul stiintific spre a intra in rondul de aur al civilizatiei romanesti”

imi spunea pe la inceputul carierei mele de dascal un cunoscut istoric, vazandu-ma cotrobaind in dosarele Arhivelor Statului – Bucuresti pentru a gasii cate ceva despre trecutul comunei Daesti ,unde profesam.

Ideea de mai sus m-a cucerit definitiv incat nu aveam s-o mai uit niciodata. Imi dadeam seama si imi dau seama si acum ca a intreprinde alcatuirea unei monografii de felul acesta este o fapta, as putea spune indrazneata, avand in vedere lipsa de experienta in acest sens , putinatatea documentelor, daca nu lipsa lor totala pe plan local – multe fiind pierdute – posibilitatea redusa mai ales datorita distantelor mari de a folosii mai intens sursele de informare centrale de neinlocuit pe plan local si mai ales lipsa unei monografii locale mai vechi, cunoscuta stiintific ca punct de plecare.

Cu toate aceste greutati intampinate de care eram constient de la inceput, aveam in fata, in minte si in suflet exemplul de tenacitate, sete de cunoastere si daruire a unor inaintasi in alcatuirea unor astfel de monografii, precum si experienta acestora ca un bun castigat.

Prima monografie de acest fel, care mi-a cazut in mana a fost o monografie istorica a primei capitale a Tarii Romanesti- Campulung Muscel¹, premiata de Academia Romana. Am primit-o direct de la autorul ei, preot Ioan Rautescu de la Dragoslavele Muscelului, insotita de indemnuri, sfaturi, incurajari, prin viu glas si in scris. Spunea ca a lucrat la ea peste 20 de ani . Eram uimit. Aproape un sfert de veac si de viata de om!!

Au urmat apoi alte monografii ale unor localitati din judetul Valcea² sau din alte judete ale tarii.³

Indispensabila pentru alcatuirea monografiei , am considerat cunoasterea temeinica nu numai a istoriei Romaniei sub toate aspectele ei , dar si a geografiei Romaniei.⁴

De un real folos atat in ce priveste documentarea cat si metodologia au fost lucrarile :Marele Dictionar Geografic al Romaniei, sub redactia lui C.I.Lahovary(1898-1902),Dictionarul Geografic al Judetului Arges,de C.I. Lahovary, Judetul Valcea, de L. Badea si altele.

Dar baza documentara au constituit-o fondurile arhivistice⁵ intre care Condicile M-rii Fedelesoiu mi-au oferit o bogata,variata si foarte valoroasa sursa de informare.

Colectiile de documente publicate⁶ mi-au oferit un izvor de documentare de prima mana asupra calitatilor economico-sociale si a evolutiei acestora de-a lungul veacurilor.

Nu mai putin pretioase sunt aici informatiile de ordin administrativ, onomastic, toponimic si chiar cultural continute in documente.

Prin studiile, documentele si informatiile ce le cuprind, revistele centrale si locale nu numai ca mi-au oferit date importante, dar mi-au si indicat noi surse de informare necunoscute inca mie.

Cercetarea recensamintelor, catagrafiilor, situatiilor statistice, a registrelor de stare civila ca si a memoriilor¹,monumentelor istorice descrierilor de calatorie¹prin zona, ne-au prilezuit concluzii stiintifice importante pentru alcatuirea anumitor capitole din lucrare.

Toate acestea le-am confruntat si completat prin cercetari indelungi pe teren si prin ample actiuni de informare, prin convorbiri cu batranii satelor cu veteranii de razboi , cu fostii primari , notari si secretari ai Consiliului Popular Daesti, cu invatatori, profesori si alti factori informativi.

Despre comuna Daesti si satele sale s-a scris foarte putin. Despre o monografie stiintifica **exhaustiva** inca nu se poate vorbi. Cele doua monografii¹ ale comunei intocmite din laudabile initiative, desi intemeiate mai mult pe cercetarea locala , pe teren si pe traditia orala si nu pe materiale de arhiva, raman totusi un bun castigat.

Atat cercetatorii stiintifici, arheologi, istorici cat si turistii care au lasat insemnari de calatorie s-au interesat mai mult de monumentele istorice de aici: Drumul lui Traian, Castrul lui Traian (Castrul Traiana) din satul Sambotin al comunei Daesti, sau de manastirea

Fedelesoiu. In vara anului 1860, Alexandru Odobescu insotit de pictorul Trenk si de sotia sa Sasa, viziteaza manastirea manastirile din judetele Arges si Valcea, intre care si manastirea Fedelesoiu¹, unde constata “ oaresicare ingrijire; imprejmuirea de zid, case bune pentru nastavnic....”

Pornind apoi cu trasura prin Daesti spre Schitul Ostrov (Calimanesti), dupa o ploaie torentiala, Odobescu noteaza incantat:”.... Privelistea devenii minunata, caci se vedea gradate sirul muntilor Cozia si dedesubt valcelele Jiblei si Calimanestiului”¹.

Mai tarziu, prin 1894, Pamfil Polonic, inginer topometrist, cerceteaza limesul alutan si castrele de pe valea Oltului, despre care trimite rapoarte la Bucuresti, care au ramas nevalorificate.

Grigore Tocilescu a publicat numai inscriptiile¹, descoperirile arheologice s-au depus la Academia Romana ,unde se gasesc si astazi.

Cel care a efectuat cercetari arheologice temeinice asupra castrului de la Sambotin (Castra Traiana) si asupra portiunii de aici a limesului alutan a fost prof. Universitar dr. docent Dumitru Tudor, in colaborare cu muzeul judetean Valcea.

Rezultatele cercetarilor au fost publicate in lucrarile sale¹ si intr-un studiu colectiv publicat in volumul Materiale si cercetari de Arheologie¹ nr.9,1970.

Structuri geologice si profile geografice intre Valea Oltului si Valea Topologului

Depresiunea Lovistei

Muntii Coziei

Depresiunea Jiblea – Daesti

Depresiunea Runcu – Fedelesoiu

Samnicelul

Piscul Magurii

Samnicul Mare

Dealul Pietrii (sectiune pe directia Nord –Sud, in Piemontul Getic

Legenda:1.cristalul de Cozia (panza getica), 2.gnaisul de Cozia;
3.formatiuni sedimentare cretacicsuperioare; 4. leocen; 5. oligocen;
6. Miocen; 7. Pliocen, 8. Depozite cuaternare piemontane.

Straturile (formatiunile) geologice.

CADRUL GEOGRAFIC

Comuna Daesti este asezata in partea de nord – est a judetului Valcea, pe malul stang, argesan, al Oltului, avand satele presarate in Depresiunea Daesti¹ si pe colinele (muncelene) ce se ridica la est de Olt.

In actuala configuratie administrativ teritoriala² ,comuna se invecineaza la nord cu Jiblea Noua (Calimanesti), cu satul Salatrucel (com Salatrucel) si cu satul Robaia (com.Berislavesti); la sudcu satul Lespezi (com.Goranu); la est cu comuna Runcu (satele: Calici, Znamana, Gropeni, Varatici); iar la vest raul Olt , care o desparte de comuna Bujoreni, formand hotarul natural de la nord la sud. Hotarul comunei Daesti are urmatorul traseu: la nord porneste pe Valea Alba de la confluenta cu Oltul spre est pana pe versantul nordic al Dealului Toncan; de acolo, printre Dealul Robaia (Berislavesti) si izlazul Puturosu, hotar cu comuna Berislavesti, ajunge in Dealul Codrea, hotar cu comuna Runcu.

Coborand apoi pe versantul estic al Dealurilor Cararele si Magura, ajunge in Valea Trantului, de unde , ocolind pe la est Dealurile Zacatorii, Satului si Dealul Mare, hotar cu comuna Runcu, iese langa Malul Alb, in Valea Rea care formeaza hotarul sudic spre comuna Goranu si se varsa in Olt. Valea Oltului, de la Jiblea Noua si pana la Goranu, formeaza hotarul vestic al comunei.

Asezata in plin Podis Getic¹ sau Platforma Getica¹, comuna Daesti posedea un relief caracterizat prin existenta mai multor nivele de altitudine; de la circa 200m terasa Oltului disparuta astazi sub apele lacului de acumulare al hidrocentralei Daesti si pana la aproximativ 800 m. altitudine, in varful Dealului Cararele.

Aceasta succesiune de culmi si depresiuni a fost denumita de catre cercetatorul I.P.Popescu –Voitesti,- muscele¹.

In sectorul Daesti – Jiblea, muscelele coboara ca “ un pravalnic de dealuri deasupra Oltului “¹, venind dinspre raul Topolog la est, si continuindu-se spre vest, peste albia Oltului, prin sirul Subcarpatilor olteni.

Alcatuiri geomorfologice tinere, al caror act de nastere s-a semnat “ din pliocen sau din miocen pana in cuaternar”¹, muscelele de la nord la sudul comunei si de la est spre vest.

Deosebit de inteligent observator si spirit practic, inventiv poporul a atribuit acestor dealuri cele mai variate denumiri, in functie de numele proprietarului (D.Toncan, D.Marici, D.lui Pistruila, D.Strachinesti, D.Ghilabanului, D.Cirsteanului, D.Gardea, D.Balului, D.Burnetului, D.Malgavanului) altitudine (D.Mare, D.Colnic,D.Magura),aspectul exterior (D.Malu Alb, D.Galbenu),destinatie (D.Stinii, D.Zacatorii), predominanta plantelor (D.cu Tei, D.Cornet, D.Urzicari, D.Cireseilor), compositia solului (D.Sarati, in zona salifera dintre D.Cirsteanul si D.Magura)¹, defrisarea padurii pe un loc (D.SecatURI,de pe care s-a defrisat padurea prin decojirea trunchiurilor copacilor –secatuire- si apoi incendierea padurii)¹, o anumita proprietate (D.Viisoara), o forma de miscare sociala (D.Hotului) altele se numesc : D.Puturosu, D.Boului, D.Malului si D.Lastunu, D.Cararale, D.Plescior.

Aparitia actualei configuratii a reliefului colinar pe care este asezata comuna Daesti se datoreaza mai multor factori, intre care: varietatea structurii geologice a solului, ritmului ,intensitatii si dimensiunilor miscarilor atrofice ,pozitive si negative. Solul , fiind alcatuit predominant din formatiuni putin rezistente la eroziune (argile, marne, nisipuri,gresii slabe), a suferit si sufera inca o eroziune puternica, favorizata si de structura usor ondulata, boltita¹sau “valurita” (glimeo, cum a denumit prof. dr. docent Tiberiu

Morariu, in 1960, aceasta forma originala de relief, denumire acceptata pe plan international)¹

La toate acestea se adauga efectul miscarilor tectonice, cutremurelor, precipitatiilor adesea abundente, regimului si compozitiei apelor subterane si de suprafata, climatului si regimului precipitatiilor, eroziunea puternica a solului pe intreg teritoriul comunei Daesti, se datoreaza si faptului ca depozitele permeabile de la suprafata se suprapun peste altele impermeabile si lunecoase care devin adevarata rampa de alunecare pentru marea masa de pamant. In felul acesta, apele, au patruns intre coline, vai adanci, in care s-au grupat asezarile omenesti.

Clima este temperat – continentală caracterizata prin ierni geroase si lungi si prin veri calde si secetoase, clima intermediara intre clima montana si cea de campie caracterizata, de asemenea prin temperaturi medii anuale cu valori cuprinse intre 6-10°C, -2°C valori montane si de 11°C valori la campie.

Precipitatiile medii anuale ajung la 600-800l/mp. fata de cele montane 1400l/mp sau cele de campie de 400l/mp¹

Vara, in luna iulie, temperaturile ajung la 20-21°C, adesea mai ridicate, iarna, in luna ianuarie temperatura ajunge la -2, -4°C.

In aceasta regiune colinara gasim cele mai mici variatii de temperatura de la un an la altul, limitele lor fiind cuprinse intre 2,5 si 3°C¹

In 1946, intre 12 si 20 august si 7-10 septembrie, temperaturile maxime ale aerului au depasit 40°C, datorita patrunderii si in aceasta zona a unui val de aer tropical- continental, din directia sud-estului euro- asiatic.¹

Primul inghet are loc in a doua decada a lunii octombrie ,iar ultimul inghet are loc in luna aprilie, uneori chiar in luna mai, cu un decalaj de 60 de zile. In general, perioada fara inghet dureaza anual 180 de zile.

Precipitatiile imbraca aici forma de burnita, lapovita, ploaie, ploi sub forma de averse insotite de descarcari electrice si de grindina, putand depasii 50-60 l/m² in 24 ore.

Ploile sub forma de averse produc mari cantitati de apa la intervale scurte de timp, care satureaza solul provocand eroziuni, deplasari de

teren si chiar distrugerea structurii granulare si formarea crustei solului.¹

IZOHIELE anuale indica cantitati medii de precipitatii intre 1896 -1915 si 1925 –1955. Pentru Daesti , IZOHIELE anuale indica 600-700 l/m²

In semestrul cald (1 aprilie-30 septembrie, in anii 1896-1915, si 1921-1955, precipitatiile cazute in Subcarpatii Sudici si in Podisul Getic masoara 400-500 l/m².¹ In regiunea Daesti, numarul zilelor cu precipitatii, in medii anuale, ajung la 20-25 l/m².

Prima ninsoare in regiunile cu altitudini de la 500 la 700m, are loc cu aproximatie la data de 20 noiembrie, uneori chiar la 15 noiembrie¹ Ultima ninsoare are loc in a doua jumatate a lunii aprilie¹ si chiar mai tarziu in luna mai.

Grosimea maxima a stratului de zapada este atinsa in decada a III-a lunii ianuarie si descreste apoi sub actiunea razelor solare sau sub influenta unor valuri de aer cald care inunda regiunea deluroasa.

Vanturile care bat in acest spatiu geografic sunt: Crivatul¹ si Austrul: care adesea sufla dinspre vest si Baltaretul, dinspre sud.

Daca Austrul si Baltaretul sunt vanturi ponderate, Crivatul, dinspre nord, se manifesta cu o viteza si intensitate deosebita, mai ales de cand, pe Valea Oltului, in acest sector a aparut lacul de acumulare al hidrocentralei – Daesti, de-a lungul caruia, Crivatul nu mai intalneste nici un obstacol in afara de meandrele Oltului.

Reteaua hidrografica este bogata si repartizata relativ uniform(propotional) pe intreg teritoriul comunei.

Mai intai trebuie sa amintim Oltul care, scaldand de la nord la sud intreg hotarul de vest al comunei Daesti, pe o distanta de aproximativ 10km. , a constituit artera principala de viata si de asezare a oamenilor.. De secole, batranul si totusi vesnic tanarul Olt a fost, este si va fi un factor esential in constituirea si propasirea alcatuirilor umane de-a lungul malurilor sale.

Nici nu se putea o mai magistrala evocare a acestei legaturi organice intre oameni si Olt ca la Geo Bogza, in a sa “Carte a Oltului” (1939), in care scria: “Atrasi de forta generos cheltuita a Oltului, oamenii vin spre malurile lui, intemeindu-si cat mai aproape asezarile. Acolo unde el iese din munti, nenumarate sate il asteapta, ingramadindu-se la marginea vaii, ca la gura unui stup din care s-ar

scurge o suvita de miere. Oltul le stabate pe rand, fiind tuturor cel mai puternic filon de viata, in lungul caruia satul ----- si respira, odata cu ritmica rostogolire a apelor. In timp ce-si vad de lucru, oamenii nu inceteaza sa traga cu urechea spre albia lui; pe acolo trece viata.¹ Privind harta comunei Daesti si pozitia acesteia fata de raul Olt, ai impresia ca localitatea s-a lipit atat de de Olt, incat sa nu se mai desparta niciodata.

Paraie cu debit mai bogat sau mai sarac, permanent sau efemer, izvorand din maruntaiele dealurilor de la est de Olt sau formandu-se instantaneu din precipitatii si-au taiat vai adanci intercolinare, indreptandu-se spre Olt si varsandu-se aproape perpendicular pe cursul lui.

Satenii au atribuit acestor vai si paraie, denumiri in functie de aspectul solului (Valea Alba, Valea Neagra, Piriul Negru), numele proprietarului terenului respectiv (Piriul lui Molan, Valea Tiganiei, Valea Bunii, Valea Dragomiroii, Valea Satului, Valea Popii) in functie de caracteristicile vailor respective (Valea Adinca) sau al apei (Valea Rea), sau denumiri care amintesc de anumite preocupari umane (Valea Povernii)¹, (Valea Secaturii)² si in sfarsit, vai care au primit numele raului respectiv (Valea Oltului, Valea Trantului) sau al arborilor sau arbustilor predominanti pe valea respectiva (Valea Oltetului, Valea cu Aluni sau Alunoasa).

In perioadele cu precipitatii abundente, datorita slabei rezistente a solului la eroziune, torentii vijeliosi spala versantii dealurilor, ducand cu sine in vaile adanci, mari cantitati de aluviuni, pe care apoi le depun in conuri de dejectie mai mici sau mai mari la confluenta cu Oltul. Unele paraie, avand in asemenea perioade un debit foarte mare, apa sapa in malurile intercolinare de unde scoate la lumina si aduce spre Olt mari cantitati de balastru si chiar bolovani, materiale pretuite si folosite din ce in ce mai mult in constructii de catre localnici si chiar de catre intreprinderile judetene de resort.¹

In ultimii ani, pentru a se prevenii degradarea solului, s-au intreprins importante lucrari de indiguire a viilor si alte imbunatatiri funciare spre a reduce efectul negativ al torentilor, aluviunilor si alunecarilor de teren.

Din pinza de apa freatica, existenta in zona dealurilor daestene, alimentata de precipitatii si favorizate de conditiile de clima, roca,

relief si ca urmare a miscarilor scoartei terestre, s-au format mai multe lacuri naturale la care s-au adaugat cele construite sau amenajate de om, in scopuri gospodaresti.

In marea lor majoritate, aceste lacuri poarta numele proprietarului. Lacul lui Toncan (Lacul Toncanonii), Lacul lui Dodin, Lacul Mariutii, Lacul Iacovesti, Lacul lui Simion, Lacul lui Sima, Lacul lui Pavel, Lacul lui Stifu, Lacul lui Gheorghita (Gh.Mincu), Lacul lui Constantinescu, Lacul lui Smeureanu, Lacul lui Anghelinii, Lacul lui Calinescu, Lacul lui Iliescu, Lacul lui Opran, Lacul Gutoiu, Lacul lui Nenisor, Lacul Lacanoii, Lacul Bugulestilor, sau alte denumiri: Lacul fara fund, Lacul cu ghiocei. In estul satului Daesti, aproape de apa Trantului, exista o anumita suprafata de teren care, avand configuratia unei farfurii in care apa freatica de suprafata alimentata de precipitatii, balteste adesea, a fost numita “ Lacuri “

De mentionat ca o mare parte din aceste lacuri naturale sau artificiale sunt populate cu peste, in special caracuda si crap, ceea ce constituie o sursa de alimentare suplimentara pentru cetateni.

De asemenea lacurile sunt o sursa importanta de apa pentru adapatul vitelor, pentru udat in timp de seceta si pentru alte nevoi gospodaresti.

ALIMENTAREA CU APA A POPULATIEI

Datorita faptului ca in regiunea deluroasa pinza freatica de apa se afla la zeci de metri adincime, ca densitatea precipitatiilor si a retelei de apa permanente si semipermanente este redusa, ca numarul mediu al izvoarelor este mic, aceasta face ca si posibilitatile de alimentare cu apa a populatiei sa fie insuficiente.

Cu toate acestea din pinza freatica si din pinzele autonome existente la nivelul diferitelor terase, apar izvoare care, valorificate cu pricepere, asigura strictul necesar de apa potabila pentru intreaga populatie in crestere a comunei.

Primele mijloace de captare a izvoarelor de suprafata au fost stiubeiele sau buduroaiele ¹ construite dintr-un trunchi de copac scorburos, in lungime de 1-2 m, cu diametru variind intre 0,40 si 0,80 m cu gauri practicate pe lungimea lui pentru a patrunde apa.

Existenta stiubeielor este atestata de catre batranii satelor si de catre toponimicul “La Stiubei”, atat la Daesti- sat (in Lacuri), cat si la Fedelesoiu, pe Dealul Mare sau La vii .

Tot pentru captarea acestui gen de izvoare s-au construit, pe diferite nivele de relief, fantani de la cele mai simple si reduse ca dimensiuni – in functie de debitul izvorului si construite din cateva lespezi de piatra mari si late (se preferau cele de forma dreptunghiulara) si pana la fantanile construite din love mari de stejar, de diferite dimensiuni si adesea ornamentate in partile exterioare.

Documentele, in special hotarniciile de proprietate si cercetarile pe teren m-au condus la identificarea unor fantani, printre care multe exista inca si astazi :Fantana Rece, Fantana lui Ropcea, Fantana de sub Dos, Fantana Popii, Fantana Ionestilor, Fantana Paputoaiei.

Acolo unde izvoarele erau la adancimi mai mari s-au construit puturi adanci de la 2 m pana la peste 20 m zidite cu piatra, cu cumpana si ciutur de lemn.

In ultimul timp puturile noi, precum si cele vechi refacute se construiesc din tuburi din beton (cu diametru variabil si lungimea de 1 metru), cu ghizde tot din beton si cu acoperis din tabla sau tigla.

Daca altadata, apa se scotea din stubeie, sau din fantani, cu causul de lemn cu coada, cu coferul (vas mic din doage de stejar stanse in cercuri de lemn sau de fier cu coada lunga) si cu oala de lut, astazi pompa actionata manual sau electric, ori canalizarea apei inlocuiesc tot mai mult atat roata si scripetul cu lant, cat si cumpana si ciutura, fie ea din dogulite de lemn prinse in cercuri de fier ca alta data, fie din tabla galvanizata, iar fiecare familie are sau nazuieste sa aiba fantana sa in curte sau in gradina.

CADRUL ISTORIC

Originea satului Daesti trebuie cautata in trecutul foarte indepartat.

La cucerirea Daciei de catre romani, acestia au adus precum se stie colonisti in partile acestea.

Din loc in loc s-au construit aceste **castre** – puncte de veghe si de aparare incredintate legionarilor romani.

Un asemenea castru a fost ridicat in unghiul pe care il face intalnirea raului Trant cu Oltul. Identificat de istoricii: Xenopol si

Iorga sub denumirea de “CASTRA TRAIANA“ ei gresit il situeaza la Gura Vaii.

In locul amintit mai sus, deci pe locul satului Daesti, ruinele acestui castru au fost descoperite de sotul meu in anul 1931.

In jurul castrului s-a creat curand un mic nucleu, fie din nevoia care o aveau localnicii sa se simta aparati, fie chiar din familiile aparatorilor castrului.

O dovada puternica a afirmatiei de mai sus, o constituie gasirea mai multor monede romane, la distanta de circa 1 Km.de castru. Monedele poarta diferite date:

1. Una din anul 33. Pe una din fete moneda are un cap de imparat care insa nu e numit, iar pe cealalta parte un iatagan langa un spic de grau.

2. A doua este din anul 155. Are pe una din fete chipul imparatului Augustus, iar pe cealalta parte un imparat care inchide un cerc. In cerc este data amintita mai sus; in cele patru colturi ale patratului sunt inscrise initialele:S.P.Q.R.(Senatus Populusque Romanus), iar de jur imprejur scris: “ **signis receptis**”.

3. A treia dateaza din anul 223. Pe una din fete moneda are o figura incorporata; iar pe cealalta trei cai tragand o trasura.

4. A patra din anul III. Pe una din fete are un cap incoronat cu spice de grau, iar pe cealalta doi boi injugati , manati cu biciul de un roman.

Iata pe ce ne-am bizuit cand am tras concluzia ca in jurul castrului s-a ridicat foarte de timpuriu un sat „in denumirea romana” fossatum”, care inseamna loc inconjurat cu un sant, fiindca santul alcatuia linia sau hotarul in vremea stapanirii romane.

O alta este pastrarea numelui Romanita, care s-a gasit in unele pomelnice vechi. Din precizarea nationalitatii, sens in care expresia a fost folosita la inceput, a devenit cu timpul nume propriu.

Desi cu origine atat de indepartata, satul nu a avut continuitate,deoarece era vesnic sub amenintarea navalirilor barbare din miazanoapte.

Scurgandu-se pe aici dupa prada, fie spre a folosi o cale mai prielnica, - Vadul lui Traian – fie spre a nimici armata pe care o constituiau legionarii din castre, barbarii au desfiintat satul.

Cazand intr-o zona militara unde se desfasurau sigur lupte, locuitorii se retrageau fie in munti, fie in nesfarsitele paduri din apropiere.

In partea de rasarit a statului, prin mijlocul padurii, legand Coisca cu Trantul, se pastreaza si astazi :” Drumul Tatarului”.

Se presupune ca acest drum a fost candva batut de tatarii. Acesta este numai o posibilitate . Ceea ce este sigur e ca locuitorii retrasi de pe langa Vadul lui Traian, si-au deschis, pentru nevoile lor, acest drum prin paduri.

Cele mai vechi ruine aflate in sat, in afara de cele ale castrului, sunt ruinele unei biserice aflate in Bogdoaia, o poiana in mijlocul padurii Pacala.

Dovada evidenta, ca in timpul navalirilor barbare, satul aici s-a dezvoltat, pentru ca sa se reverse, dupa incetarea lor inspre apa Oltului la Babuesti mai intai si apoi la Daesti.

In forma de azi, se intelege ca nu si ca numar de familii, satul dateaza din secolul XV, ca sat manastiresc.

In anii din urma ai domniei sale, Neagoe Basarab zideste in apropiere de Cozia lui Mircea, in ostrovul Calimanestilor, o manastioara care se pastreaza si azi sub numele de “Schitul Ostrov”.

Acest schit de maici primeste ca danie satul si mosia Daesti, din care se intretineau ele, iar mai tarziu si detinutele din penitenciarul ce s-a infiintat aci .

Satul desigur a fost administrat potrivit obiceiului vremii de un parcalab, care avea grije sa scoata oamenii la lucru si sa stranga dijmele de la clacasi.

Dijmele se strangeau in cele trei paduri mari pe care schitul le avea in Saliste la “meteu” cum spun localnicii azi azi, expresie derivata prin etimologia populara din metoc.

Destul de des venea in sat si stareta, spre a se ingriji de tiganii robi si a lua parte la judecarea clacasilor recalcitranti.

Locuitorii satului, afara de tiganii robi care dupa Cuza s-au asezat in preajma fostului metoc, de unde si numele si numele vail care curge pe aici, Tigania, sunt in majoritate veniti, fie din comunele vecine, fie din Ardeal, Saliste si Avrig.

Mosia schitului tine pana la podul lui Molan. De aici se intindea o portiune de cca 100ha., apartinand Eforiei Spitalelor Civile,

vanduta pe la 1870 lui Gheorghe Arsenei si Mihalache Chiritescu, iar mai incolo mosia de circa 500 ha., a Mariei Strachineasca, o descendenta a Polcovnicului Ilie Olanescu dinainte de 1800.

La anul 1866, s-a facut impropietarirea taranilor, dandu-li-se dupa situatia fiecaruia: palmasi sau toporasi cu 2 boi si cu 4 boi.

Nici la aceasta impropietarire, nici la cele de mai tarziu, locuitorii satului nu au fost deajuns ca sa ia mosia intreaga incat au fost impropietariti si altii din Runcu, Valea Bunii si Caineni.

Pe langa loturile de munca s-a mai dat fiecarui impropietarit si loc de casa la sosea.

Poate de frica, reminiscenta vremurilor de urgie, cand trebuia sa te feresti de cai mai mult umblate, de care sunt legate si multe primejdii; poate dintr-un spirit practic, locuitorii nu si-au construit case la schela, ci in mijlocul loturilor de munca.

Asa se explica de ce satul este atat de raspandit , casele distantate unele de altele, iar locurile bune la sosea, acaparate de doua trei familii din sat.

INSTITUTIILE STATULUI

Fiecare din cele trei catune care alcatuiesc satul isi are biserica si scoala sa. Ne vom ocupa pe rand de fiecare.

SCOALA DAESTI

Localul vechi in care scoala functiona la anul 1860, lung de 9.50m, lat de 5m si inalt de 2.30m, era construit din nuele impletite, lipita cu pamant si acoperita cu sindrila.

La inspectiile ce se faceau fie de autoritatiile scolare fie de cele sanitare, se mentiona totdeauna ca localul e in stare foarte rea.

Mobilierul deasemenea era deteriorat si foarte redus: cateva banci asezate pe un rand in mijlocul clasei, absolut insuficiente pentru scolari.

In lipsa bancilor, se nascocise un mijloc foarte ciudat: pe langa pereti se fixasera douazeci de cercuri.

Acestea, de o parte erau prinse de perete, iar cealalta se sprijinea pe o proptea.

In aceste cercuri intrau copiii mai putin silitori si acolo isi faceau lectiile stand in picioare.

La inceputul anului 1908 – 1909, localul ajunsese de nu se mai putea folosi, incat a fost nevoie ca scoala sa functioneze intr-o casa particulara, inchiriata gratis de primarul comunei C.Chiritescu.

La 15 septembrie 1909, in locul celui vechiu, se construisera actualul local de scoala, dupa planul tip al Casei Scoalelor, avand o sala de clasa, cancelarie si antret.

Mai tarziu dupa ce s-au infiintat inca doua posturi care au functionat la inceput la Primarie, iar altul intr-o casa de pe langa Primarie, s-a simtit nevoia de a se mari localul existent.

Inceputa in August 1924, in Septembrie 1925, era terminata si noua aripa a scoalei care forma un unghi drept cu cea veche, adaugandu-se astfel inca doua sali de clasa, cancelarie si antret, dand in acest chip posibilitatea ca doua camere din localul de la 1909 sa serveasca drept locuinta pentru director.

INVATATORII

In anul 1878 – data de cand posedam documente scrise – functiona ca invatator titular **Ion Dugulanescu**.

Scoala functionase inasa si inainte sub conducerea lui **Gheorghe Popescu**, zis Pomana. Cand s-a facut improprietarirea, la 1866, lui nu i s-a dat pamant, pe motiv ca era functionar. La 1 aprilie 1899, Ion Dugulanescu trece in concediu de boala lasand in locul lui suplinitor pe Ion Petrescu, cu patru clase gimnaziale.

In anul scolar urmator, functiona tot suplinitorul Ion Petrescu.

La inspectia din 27 Aprilie 1900, fiind gasit rau de revizorul scolar, e amenintat ca va fi inlocuit daca nu isi pregateste lectiile inainte de a intra la clasa si daca nu isi improspateaza cunostiintele.

In Noiembrie 1900, aflam alt invatator, pe **Constantin Popescu**, feciorul popii din Robaia. In luna Martie 1901 obtine un concediu de boala de doua luni, fiind suplinut de N.Gh.Petrescu. Cu sfarsitul anului se incheie si cariera lui de dascal, deoarece s-a retras, iar la scurt timp a murit.

La 21 Septembrie 1902, revizorul scolar venit in comuna cu prefectul pentru a vedea daca locul pe care voia Ministerul de Domenii sa-l dea scolii este “ favorabil “, face si o inspectie la scoala suplinitorului N.Petrescu.

“ Cu mahnie am vazut ca se pierde timpul copiilor in zadar ”, constata el si incheie: “ se va cere de urgenta trimiterea unui invatator destoinic “.

Intr-adevar, la 15 Octombrie soseste la scoala un invatator tot suplinitor **Radu Marinescu** originar din comuna Prundu –Arges.

La 1 Noiembrie 1903, Radu Marinescu pleaca sa-si satisfaca stagiul militar fiind inlocuit la cateva zile de **Stelian Petrescu** care isi desfasoara activitatea pana la data de 20 Septembrie 1904. La 1 Noiembrie 1904, este numit suplinitor in locul rezervat normalistului Bran, in locul domnului Petrescu care a parasit postul, iar in locul domnului Petrescu ,care a parasit postul, a fost numit **Gheorghe Neculescu**.

Dintre toti suplinitorii care au trecut pe la aceasta scoala, Neculescu a fost cel mai scolit. Trebuind probabil sa mearga la examene la Universitate in sesiunea din Februarie, el parasea la 8 ale lunii scoala, lasand primarului zestrea scolii.

La 9 Februarie 1905, vine o suplinitoare **Steliana Teodoru** care ramane aici pana la inceputul anului scolar urmator.

La 1 Octombrie 1905, **Vasile C.Paunescu**, invatator suplinitor la Harsasti –Vlascuta este transferat la Daesti, in locul doamnei Alexandrina Arsenescu, probabil titulara postului, dar care nu a dat niciodata pe la el.

In anul urmator , mai precis Septembrie 1906, aflam tot o invatatoare: **Domnisoara Elena Aslan** care functioneaza pana la 15 Ianuarie 1907, cand demisioneaza fiind inlocuita in aceeasi zi de **I.Gr.Pantazescu** absolvent a sase clase de liceu.

La 10 Septembrie 1907, este numit **Gh.Ghitescu**, iar doua luni mai tarziu, la inspectia facuta de revizorul scolar, acesta constata ca

invatatorul parasise scoala si satul de patru zile, fara sa fi anuntat pe cineva. Nemairevenind, la data de 5 Noiembrie este numit **Dumitru Necsulescu** care functioneaza pana la sfarsitul anului scolar.

La 1 Septembrie 1908, este numit un titular **N.Radulescu**. Neprezentandu-se la post este suplinint intreg anul de **I.Chihai**.

Abia la 1 Septembrie 1909, se pune capat definitiv unei stari de lucruri care a pagubit atat de mult invatamantul, prin numirea lui **Gh.B. Marinescu** care va ramane aici pana in anul 1923.

Prin talentul sau muzical si artistic, mai mult decat pentru merite didactice, Trubaduru a izbutit sa creeze scolii o fama, iar lui sa-si asigure un loc de frunte in mijlocul colegilor invatatori.

Spirit revolutionar, sensibil la toate impilarile si nedreptatile pe care satenii le sufereau de la anumiti insi. Impotriva acestora a reactionat, fapt care l-a atras o serie intreaga de neplaceri cu reclamatiuni, anchete, procese.

l s-a inscenat un proces chiar la Curtea Martiala, sub pretext ca a adunat de pe camp obuze neexplodate pe care le-a predat apoi nemtilor.

Trubaduru era insa un adanc iubitor al taranimii obidite, un patriot si un nationalist de atatea ori verificat.

La inceputul rasboiului din 1916 iata ce scria Trubaduru pe prima pagina a condiceii de prezenta:

“ De voi inainta, sa ma urmati
De voi da inapoi, sa ma impuscati
Iar de ma vor omora, sa ma rasbunati”

Truda lui Trubaduru pentru scoala lui impletita cu atatea necazuri si dureri, sporita inca de pierderea sotiei si a primilor copii rapusi de tuberculoza a fost rasplatita.

Dintre elevii lui, unii detin locuri de conducere in societate si toti, dupa ce patimile au amutit si anumite rani le-a vindecat vremea, ii pastreaza cele mai frumoase amintiri.

Din 1919, cand se infiinteaza inca doua posturi, acestea sunt ocupate in fiecare an de cate un suplinitor sau suplinitoare.

La 1 Septembrie 1923, in locul lui Marinescu – Trubaduru transferat, este numit domnul **Benedict Ionita**, devenit mai tarziu director.

Celelalte posturi se completeaza treptat cu titulari, asa dupa cum se vede in tabloul anexa, incat la 1 Septembrie 1927 se creiase o situatie definitiva prin venirea in postul III a lui I.Petrescu, iar mai tarziu am fost transferata si eu.

SCOALA BABUESTI

La 23 Noiembrie 1909, revizorul scolar venea in comuna spre a se incredinta de necesitatea infiintarii unei scoli in satul Babuesti.

Constatarile facute cu acest prilej se pot rezuma astfel:” este absoluta nevoie a se infiinta o scoala catunala in Babuesti, scoala la care ar urma 60 de copii, toti in clasa I; scoala urmand sa functioneze intr-o casa particulara cedata ,avand destinatie scoala, iar ivatatorul sa fie platit de sateni cu 24 lei lunar.

Scoala care a si luat fiinta pe data de 1 Decembrie, a functionat in case particulare – cu oarecare intreruperi in timpul razboiului – pana in anul 1923, cand pe locul cedat de Maria lui Costache s-a construit actualul local.

Scoala are o sala de clasa, cancelarie, un antreu si pivnita.

Construita din lemn, pe un teren fugitiv si de un antreprenor care a unit lipsa de pricepere cu reaua credinta si dorinta de castig , aceasta scoala poarta in subrezenia ei pecetea epocii de dupa razboi.

Invatatorii

La data infiintarii ei, scoala a fost condusa de **Ion Savulescu**, absolvent a doua clase la scoala de cantareti, platit de parintii copiilor cu cate 40 bani lunar.

Sirul suplinitorilor inceput cu acest Ion Savulescu – fara pregatire – s-a continuat cu N.Petrescu si altii, nu mai putin pregatiti.

N.Rusescu, I.Dumitrescu si T.Sandu au lasat urme de dascalie in aceasta scoala, desi de la 1925 a avut si ea numai titulari.

SCOALA SAMBOTIN

Desi ceruta staruitor de locuitori inca din 1919, ca o imperioasa necesitate, copiii trebuind sa parcurga distante intre 3-4 Km, pana la scoala Daesti, ea neputand lua fiinta decat peste 20 ani, la 1 Ianuarie 1939.

Localul, cu o sala de clasa, cancelarie si antreu, a fost construit din contributia comunei cu ajutorul de 100.000 lei, acordat de Ministerul de Interne, pe terenul cedat in acest scop de catre domnul C.M.Chiritescu.

Pana acum, desi scoala functioneaza de la 1 Ianuarie 1939, nu s-a infiintat nici un post, ci s-a detasat postul al III-lea, de la scoala Daesti cu titularul I.Petrescu.

In locul titularului, aflat in concediu pentru studii, au functionat la aceasta scoala urmatoarele cadre:

Zamfir Trusca : anul scolar 1938 -1939

N.Stoica : anul scolar 1939 –1940

Ioana Caluianu: anul scolar 1940- 1941

Alexandru Ispas: anul scolar 1941 – 1942

Cel din urma, refugiat din Maramures, activa pe locul devenit vacant prin demisia lui I.I.Petrescu.

BISERICILE :

Biserica Daesti

Asezata in fata fostului metoc al schitului Ostrov, pe o inaltime de unde domina toate imprejurarile, biserica dateaza din anul 1841.

Starea in care se gaseste astazi se datoreaza faptului ca i s-au facut reparatii intre anii 1926 – 1928.

Din pricina completei dezinteresari a preotului din acea vreme, initiativa reparatiei a apartinut altor persoane care s-au si straduit pentru savarsirea ei. Dar daca aceste persoane erau insufletite de cel mai curat gand de a ridica dintr-o ruina sfantul lacas si daca au depus

eforturi uriase in acest scop, ele au fost lipsite cu desavarsire de pricepere si gust artistic.

Preocupat numai de a face un lucru cat mai in graba si cat mai ieftin, consiliul de reparatie a angajat si lucratori nepriceputi – caci preotul a lipsit aproape complet de la aceasta actiune (o dovada despre aceasta o constitue si faptul ca in pisania ce aminteste de aceasta reparatie, preotul e mentionat in urma altor enoriasi din sat)

Prin reparatie bisericii i s-a schimbat acoperisul, ridicand deasupra naosului o turla, i s-au marit ferestrele, s-au zidit arcadele de la pridvor cu scopul de a o mari, s-a acoperit cu tigla si s-au facut legaturi de fier.

Amestecul s-a extins si asupra picturii din interior, asa incat nici aceasta nu mai pastreaza caracteristicile celei vechi.

Zidurile bisericii desi groase, trag igrasie iar tencuiala se macina astfel incat e nevoie ca la doi ani sa i se faca reparatii atat in interior cat si in exterior. Ultima s-a facut in vara anului 1914. In forma ei initiala, biserica pastra caracteristicile stilului muntean din secolul al XVI-lea in forma dreptunghiulara, cu pridvor sprijinit de stalpi in fata, ca element de infrumusetare, randuri de caramizi asezate cu colturile in afara, formand un fel de zigzaguri.

Cu ocazia reparatiei din 1926, cand s-a inchis pridvorul, s-a desfiintat si usa de la fosta intrare stricandu-se astfel pisania.

In pisanie sunt scrise urmatoarele:

“ Cu vrerea Tatalui si cu ajutorul Fiului si al Sf.Duh s-a facut aceasta sfanta biserică ce se prasneste hramul sfantului Nicolae in zilele prea inaltatului nostru Domn Io Gheorghe Caragea Voevod, intru intaia domnie a Mariei Sale si ale Prea Sfintiei Sale Kirio Kir Iosif, episcop al Argesului, prin osardia si cheltuiala Sfintiei Sale Iprasia Monahia si cu a altor enoriasi iubitoride podoaba casei Domnului : Jupan Tanase si D.h.I S.M.O.N. si fata de acei care se vede .De dumnealui Stroe (sic) la 1854, de cand s-au zugravit, anul de cand s-au tarnosit 1814 D.D.Strachinescu, Tuta Olaneasca, Vasile Brutu”.

Si pisania continua mentionand reparatia din 1928, facuta bisericii ce se stricase de cutremure, de razboi si de vreme.

Se observa ca initiativa si cheltuiala pentru ridicarea bisericii a avut-o Maica Iprasia, stareta de la Ostrov care impreuna cu Jupan Tanase, sunt si zugraviti la locul cuvenit in biserica.

Langa Jupan Tanase, mai apare zugravit si Jupan Stoian care in pisanie nu este pomenit, afara de cazul in care transcriitorul nu a gresit scriind in loc de Stoian cele 7 litere a coror explicatie nu o gasim.

Jupan Stoian a luat parte numai la lucrarile de zugraveala facute la 1854, era bulgar de origine si a murit batran la Daesti.

BISERICA BABUESTI

Construita in anul 1894, este a cincea biserica pe care o are satul. Dintre cele patru care s-au daramat, trei au fost de lemn, iar una de caramida.

Cea de astazi, fiind mistuita de flacari in urma unui trasnet in anul 1938, era de o rara frumusetate mai ales in urma renovarii ce i s-a facut in anul 1934.

Mare, asezata pe un tapsan inalt cu ziduri groase de un metru, purta in soliditatea ei temeinicia epocii Regelui Carol I.

Singurele parti mai slabe: turlele de lemn si acoperisul de sindrila au fost mistuite de flacari.

Nadajdum ca in curand, dupa ce lucrarile se vor linisti, prin osardia locuitorilor si ajutorul din afara ce se va mai primi, sa se poata reda iarasi acestui sfant lacas, stalucirea de odinioara, iar credinciosilor putinta de a se ruga lui Dumnezeu in casa lui.

BISERICA SAMBOTIN

Pe malul drept al raului Trant, in mijlocul mosiei boieresti se afla biserica Sambotin ctitorie a polcovnicului Ilie Olanescu si a Maicii Pelaghia “ce i-au fost intru casatorie sotie dupa lege.”

Foarte mica – abia daca incap inlauntru 40 credinciosi, biserica in forma de corabie, are in exterior infatisarea caracteristica epocii: fara turle, ferestre stramte, iar in fata pridvor cu stalpi de lemn.

Dupa dimensiunile ei se pare a fi fost conceputa mai degraba ca o capela pentru conacul mosiei, decat ca biserica de stat. Ea raspunde insa si acestor nevoi pentru ca azi, dupa 150 de ani de la facerea ei, satul Sambotin nu numara mai mult de treizeci de familii.

Biserica s-a pastrat in forma ei initiala, afara de acoperisul de sindrila care a fost inlocuit prin anul 1925 cu altul de tigla.

In interior cu altar avand usile impartesti si numai una laterala, cu naos si pronaos, este foarte bogat pictata in fresco, de mesterul zugrav Manole, care a realizat o adevarata opera de arta. Pictura din interior fiind acoperita de praful si fumul celor 150 de ani ce au trecut peste ea, a fost spalata si renovata in anul 1936 de profesorul pictor Musceleanu care lucrase inainte la Fedelesoiu.

Dupa pisanie, biserica dateaza din anul 1816.

“Cu ajutorul Milostivului Dumnezeu si al Maicii Preacurate Fecioare si cu ajutorul Sfantului cuvios Parinte Grigore Decapolitul s-a facut aceasta biserica unde se praznuieste hramul Maicii Preacurate Fecioare Ovedenia si al Sfintului Cuvios Grigorie Decapolitul”

“ Din temelie infrumusetata cu zugraveala, desavarsind-o cum se vede cu toata osardia si cheltuiala dumnealui Ilie Olanescu dimpreuna cu Maica Pelagria ce au avut-o intru casatorie sotie dupa lege, in zilele Domnului Nostru Io Alexandru Ipsilant si o au savarsit acum la leat 1806.

Ca in veci sa se pomeneasca zugrav Manole anul....”

Pe fasia ce porta in mana Arhanghelul Mihail, ce strajuieste cu sabia intrarea stanga a usii intrarea in biserica, dupa cuvintele: “ cine va intra in biserica necurat, de aceasta sabia sa fie taiat”, se afla insemnat anul 1807.

Din aceste doua insemnari: cea din pisanie si cea de pe filateria mentionata, s-a considerat ca data a zidirii bisericii anii 1806 – 1807.

Noi socotim totusi ca aceasta ar fi numai anul zugravirii, nu si al zidirii si tarnosirii care este mult mai vechiu.

Prin analogie: Biserica Daesti zidita la 1814 si tarnosita, se zugravesc abia la anul 1854, deci cu patruzeci de ani mai tarziu. Era aceasta un obicei foarte curent.

Faptul ca in pisanie nu se mentioneaza episcopul care a sfintit biserica, iar ca Domn se pomeneste Alexandru Ipsilant este o dovada ca biserica a fost zidita si tarnosita inainte de 1793, iar la 1806, numai s-a zugravit.

Maica Pelagria ctitora, care fusese sotie polcovnicului Ilie Olanescu, iar acum calugarita in Ostrov, desigur ca a avut initiativa ridicarii acestei biserici.

In acest scop si-a asociat pe fostul ei sot, impreuna cu alte neamuri ale caror chipuri se afla zugravite in biserica.

Jupan Nicolae sinego var al polcovnicului Ilie Olanescu, cu jupaneasa Stanca; Jupan Gheorghe sinego; Jupan Vasile sinego cu Jupaneasa Maria, toti cu copiii lor care se afla zugraviti in randul de jos.

Va fi dat desigur ajutor la savarsirea acestei biserici Ana si Nectarie monahul care a slujit aici ca preot.

PRIMARIA

Vecina cu scoala veche, primaria satului era in stare mai rea decat aceasta.

Construita tot din nuiele si lipita cu pamant, invelita cu sita si-a dus calvarul pana in anul 1915, cand s-a construit localul de azi. Asezata in centrul comunei, la soseaua judeteana Goranu-Jiblea avand doua sali mari, o camera mai mica unde se adaposteste banca populara, cu un pridvor spre sosea si calea ferata, primaria este una din cele mai solide si cele mai frumoase constructii din comuna.

Faptul ca s-a construit asa de tarziu, se datoreaza neintelegerilor dintre locuitori, asupra locului unde sa fie amplasata constructia. Nu s-au gasit nici un fel de documente, deoarece intreaga arhiva a fost ingropata in timpul razboiului si astfel a putrezit .

Cel mai vechi primar ce se mentioneaza in unele acte de stare civila care s-au mai putut salva este VASILE IEPURE. Acesta a fost prins cu arcanul si dus in armata, unde in cei 7 ani cat a durat stagiul, a invatat si carte.

El vine in functia de primar, iar apoi perceptor dupa STAN BADEA zis Parnau, care nu stiuse carte ci isi facea insemnarile pe raboaje.

GARA

A luat fiinta odata cu construirea liniei ferate Ramnicu Valcea – Sibiu. La inceput exista o halta care deservea calatorii din Daesti, Runcu si imprejurimi, iar mai tarziu, datorita exploatarilor de paduri din zona, aceasta a inceput sa se dezvolte. S-au dublat liniile, iar cand s-a construit depozitul de carburanti liniile s-au prelungit pana la depozit.

MONUMENTUL EROILOR

S-a ridicat in anul 1934 intru pomenirea celor ce si-au jertfit viata in razboiul intregirii.

Monumentul este reprezentat printr-o cruce pusa la raspantia dintre drumul judetean si drumul care merge la biserica si scoala.

.....

In asteptarea timpurilor de pace, cand toti cei plecati sa manuiasca astazi pusca si tunul, se vor intoarce sa-si reia ocupatia la coarnele plugului si sapa; cand experienta dobandita si de ei si de conducatori- ca numai in solidaritate si lucru de obste sta tot progresul- isi va da roadele, nadajduim ca satul Daesti va fi unul din cele de frunte ale judetului.

Trecutul lui care apare luminos dintre norii atator incercari si obidiri, precum si situatia ce i s-a creat astazi, indreptateste cele mai bune sperante.

INATATORII SCOLII DAESTI IN PERIOADA 1919 - 1942.

- 1919 – 1920: Gh.Marinescu-Trubaduru
Grigore Zavoiianu (suplinitor)
- 1920 – 1921: Gheorghe Marinescu
Voica Constantinescu (suplinitoare)
- 1921 – 1922: Gheorghe Marinescu
Elena Marinescu (suplinitoare)
N.Petrescu si A.Georgescu
- 1922 – 1923: Georghe Marinescu
Al.Georgescu (suplinitor)
N.Constantinescu
- 1923 – 1924: Benedict Ionita
Natalia Gheorghiu
N.Petrescu
- 1924 – 1925: Benedict Ionita
Alexandru Olteanu
Elena C.Stroe
- 1925 – 1926: Benedict Ionita
Virginia Olteanu (suplinitoare)
Maria Marinescu
- 1926 – 1927: Benedict Ionita
I.Petrescu (inv.provizoriu)
N.Petrescu (suplinitor)
- 1927 – 1928: Benedict Ionita
Maria Sandu (suplinita de n.Petrescu)
I.Petrescu
- 1928 – 1929: Benedict Ionita
Maria Mikcea
C.Cuprian
- 1929 – 1930: Benedict Ionita
I.Petrescu
Ecaterina Drutu
- 1930 – 1931: Benedict Ionita

Ecaterina Drutu
Maria Sandu
1931 – 1932: Benedict Ionita
Ecaterina Drutu
N.Constantinescu
1932 – 1933: Benedict Ionita
Ecaterina Drutu
N.Constantinescu si N.Jerpelea
1933 – 1934: Benedict Ionita
Ecaterina Drutu
D.Vasilescu
1934 – 1935: Benedict Ionita
Ecaterina Drutu
Florea Holeru
1935 – 1936: Benedict Ionita
Ecaterina Drutu
Elena Panduru
1936 –1937: Benedict Ionita
Ecaterina Drutu
D.Vasilescu
1938 –1939: Benedict Ionita
Alexandrina Marinescu
Zamfir Trusca
1939 – 1940: Benedict Ionita
Ecaterina Drutu pana la 1 noiembrie suplinita de Elena
Manoliu
1940 – 1942: Benedict Ionita
Ecaterina Drutu

FIII SATULUI

Este foarte greu sa stabilesti numarul exact si sa aduni la un loc numele atator fii ai Daestiului care, in cursul anilor, dupa ce si-au insusit la scoala satului sau a comunei natale, nu numai primele cunostinte teoretice si deprinderi practice, dar si primele invataminte si deprinderi in meseria de a fi om, si-au luat zborul spre alte culmi si orizonturi de cucerit.

Crescuti si educati in cultul muncii, datoriei si omeniei prin munca s-au realizat in chipul cel mai demn, unii chiar stalucit, nu numai ca factori de nadejde pentru progresul economico- social si cultural ci si ca oameni intre oameni .

Ei fac cinste atat parintilor, scolii si dascalilor, cat si comunei, constituind o adevarata mandrie pentru consatenii lor.

De aceea, consider ca o datorie ai aduce la cunostinta concetatenilor lor si a tuturor celor ce vor sa strabata aceste pagini , spre a-i putea cunoaste indeaproape, a-i pretui si cinsti, a le urma exemplul:

Cadre universitare:Cirstea Gheorghe, prof. universitar Motoc Dumitru, prof. univ.dr. docent Motoc Dumitru, prof. univ.dr.docent Motoc Mircea, conferentiar universitar dr. Smeureanu Ion

Invatatori: Duta Constantin, Motoc Ioana, Petrescu Constantin, Petrescu Ion, Popescu- Olteanu Ana, Pirvan Elena, Ciutacu Ana, Stanescu Gheorghe, Voicila Adrian.

Educatori: Preda Magdalena, Uta I.Denisa, Coltea Dinuta (Constantina)

Profesori: Bunescu Floarea, Bunescu- Pencea Iuliana,Bunescu Claudiu, Ciutacu Elena, Coltea Ion, Dumitrache P.Ion, Dura V.Ion, Dura V.Nicolae, Maricut-Petcu Anda, Nica Maria, Nicolescu Ion, Popa Nicolae, Popescu- Andrei Livia, Popescu Constantin, Sorescu Octavian, Sorescu Elena, Sovar Dumitru, Turel Traian, Uta I.Traian, Blot Coralia, Voicila-Enache Sabina etc.

Ingineri: Alecu Vasile, Bunescu C.Dorin, Ciutacu Gh.Tatiana, Coltea Nicolae, Marinescu Gheorghe, Nica Ion, Nicut N.Gheorghe, Popescu Maria, Popescu A.Mihai, Tanase D.Ion,

Subingineri: Atanasiu ST.Mihaela, Bunescu I.Vasile, Duta C.Mircea, Muja Florea,

Ofiteri: Bosa Ion, Coltea Gh.Gheorghe, Cruduleci C. Vasile, Greere V.Ion, Ispas Dumitru, Marinescu Constantin, Mincu I.Nicolae, Negoescu Ion, Negoescu Vasile, Niculescu N.Florea, Paraschiv Ion, Popescu I.Lucian, Rabacel Florea, Rabacel Gheorghe, Rabacel Nicolae, Simion Vasile, Stanculescu Ion, Stanescu Vasile, Tudor Gheorghe, Turel Iosif, Turel Traian.

Economisti: Almariei Gh.Mihai, Bunescu Gheorghe, Ciobotea I.Mircea, Ciobotea I.Rodica, Savulescu Gh.Vasile, Stroescu I.Maria, Vlad Ion.

Juristi: Diaconescu N.Nicolae, Miricioiu Ion etc.

Medici: Ciutacu Gh.Mariana, Diaconescu Gh.Constantin,

Farmacisti: Motoc D.Constantin.

De asemenea, ii mentionam pe numerosi contabili, operatori chimisti, tehnicieni, maistri, soferi, lacatusi mecanici de locomotive, cadre medicale cu pregatire medie, muncitori in industrie si agricultura, meseriasi, ceferisti , oameni care au contribuit la dezvoltarea comunei lor si la dezvoltarea judetului.

O A M E N I D E S E A M A

Ajunsii aici, se cuvine sa scriem macar cateva cuvinte despre acei oameni de seama, fii sau nu ai comunei Daesti, dar care au avut legatura cu istoria si realitatile ei si care au avut si mai au un rol de seama la nivel local si nu numai atat pe plan social cat si politic si cultural. De aceea am inclus in acest capitol si personalitati care nu s-au nascut pe teritoriul comunei si nici parinti originari de aici nu au avut, dar drumul vietii si activitatile lor I-au adus aici, s-au legat

sufleteste cu oamenii si locurile acestea frumoase si imbiетоare si au lasat largi dire de lumina in urma lor.

Vom vorbi in cele ce urmeaza despre cativa dintre acestia:

Teodosie Rudeanu (ec.XVI-XVII)¹originar din Buda, judetul Valcea, din marea familie de boieri rudeni. Era fiul lui Ivan din Buda, de langa Rm.Valcea si al Mariei, sora lui Teodosie banul din Peris. S-au casatorit cu Stanca, fiica lui Radu ban, iar apoi cu Dobra din Manesti, ruda cu Mihai Viteazu.

A avut mai multi fii care au detinut inalte dregatorii sub diferiti domni.

Teodosie Rudeanu, ca toti marii boieri de atunci stapanea din mosteniri, danii domnesti, cumparaturi si rapiri, intinse mosii cu alte sate, romani si tigani in diferite parti ale Olteniei si Tarii Romanesti.

Intre aceste mosii intinse mentionam pe cele de la Ramnic, cu biserica rudeneasca (azi Sf.Gheorghe) cu iazuri de moara, vii, case precum si cele din satele Fedelesoiu, Runcu si Golesti, judetul Arges, pe care urmasii sai le daruiesc manastirii Fedelesoiu.¹

A fost ruda apropiata si mare sfetnic vistiernic 1594 - 1596, mare logofat 1596 – 1599¹al lui Mihai Viteazu si in acelas timp unul dintre boierii carturari din Tara Romaneasca a acelui timp.

Bun cunoscator al domniei lui Mihai Viteazu, a scris o cronica oficiala a acestuia pentru perioada 1593 – 1597, document foarte pretios, dar astazi pierdut.¹ Continutul cronicii se pastreaza astazi in traducerea polona a lui Andrei Taranowschi si in traducerea latina a cronicarului silezian Balthazar Walther, publicata in 1599 la Gorlitz. A decedat in 1621 si a fost inmormantat la 28 mai 1621 in Biserica Flamanda, Ctitoria sa din judetul Arges.

Varlaam, nascut pe la 1630, in satul Mososu, langa Pitesti, calugarit la Cozia – unde probabil isi completeaza invatatura, apoi devine staret (1665 – 1666), in dorinta de a contribui la eliberarea tarii sale de sub jugul turcesc si luarea ei sub protectia Rusiei, efectueaza intre anii 1666 si inceputul anului 1667 o calatorie in Rusia, dar fara rezultate deosebite.

Dupa ce sta o perioada staret la Manastirea Glavacioc, Vlasca, devine episcop la Valcea (19 februarie 1670 – 9 iunie 1672).

Dumitru D.Motoc (Daesti). Fiul mai mare al lui Dumitru si al Ioanei Motoc, nascut la 10 martie 1898, in comuna Daesti , sat Babuesti. A absolvit scoala primara din sat, unde a avut ca dascal pe distinsul si inimosul invatator B.George Marinescu – Trubaduru. D.Motoc urmeaza liceul AL.Lahovari din Rm.Valcea intre anii 1911 – 1919, dupa care se inscrie la Facultatea de Stiinte din Bucuresti.

In 1922, devine licentiat in chimie, iar in 1925 isi ia examenul de doctorat cu teza “ Studiul chimic al alcoolului industrial din Romania” publicata in 1926.

A trecut prin toate treptele universitare, de la asistent la profesor universitar, doctor docent, sef de catedra si timp de 16 ani, intre 1952 si 1968, cand iese la pensie, decan al Facultatii de Industrie Alimentara si Tehnica Pescuitului de la Institutul Politehnic din Galati..

A predat in acelasi timp ca profesor la catedra de merceologie a Academiei de Studii Economice din Bucuresti , a urmat specializare la un institut din Franta – sectia de microbiologie tehnica si fermentatii la institutul National agronomic din Paris intre anii 1926 – 1928 .

A elaborat si publicat peste 14 cursuri si manuale si peste 100 lucrari stiintifice dintre care : Microbiologia produselor alimentare (1964) , Microbiologia industriala (1968) , Microbiologia laptelui si a produselor lactate (1953) fabricarea coniacului (1942) , contributia asupra studiului vinurilor hibride (1941) , cercetari asupra formarii vitaminei C in rosii (1965) , lucrari ce oglindesc multiple preocupari si prestigioasele contributii ale autorului la rezolvarea unor probleme importante ale economiei nationale si la imbogatirea patrimoniului stiintei romanesti .

A fost membru in Consiliul Central al ASIT si presedinte al sectiei industriei alimentare al Consiliului National al Inginerilor si Tehnicienilor din RSR . A reprezentat stiinta romaneasca la mai multe congrese internationale , primind elogioase si binemeritate laude din partea cercurilor stiintifice internationale . A fost deputat in Marea Adunare Nationala . Pentru activitatea sa stiintifica si obsteasca a fost distins cu ordine si medalii ale RSR si cu Diploma de Onoare a Consiliului Mondial al Pacii 1955 .

Personalitate remarcabila a chimiei si tehnologiei alimentare romanesti ¹⁾ unul dintre cei mai straluciti reprezentanti ai stiintei romanesti din ultimele decenii , unul dintre creatorii scolii romanesti de biochimie si microbiologie alimentara .

A fost inmormintat in cimitirul Ghencea – civil din Bucuresti la 1 oct 1969 .

Mircea D.Motoc, fratele cel mic al prof.dr. Dumitru D.Motoc,fiul lui Dumitru Motoc, originar din Cainenii de Arges si al Ioanei , nascuta Statica, din comuna Daesti , jud. Valcea.

Mircea Motoc s-a nascut la 8 iunie 1916, in comuna Daesti .

Intre 1923 – 1928,urmeaza scoala primara din sat avandu-l ca dascal pe distinsul invatator Ionita Benedict, dupa care urmeaza liceul Al. Lahovari, din Rm.Valcea. In 1936 a absolvit liceul, iar in 1941 Facultatea de Agronomie – Bucuresti, obtinand licenta de inginer agronom.

Continuindu-si studiile, isi ia doctoratul in stiinte agricole, iar in 1945, la numai 29 de ani era prof.univ.la Facultatea de Agronomie Bucuresti. A publicat lucrari referitoare la relatiile dintre eroziune si factorii de eroziune si a intreprins cercetari privind metodele de combatere a eroziunii si conservarea solului.

Dintre operele publicate citam: Eroziunea solului pe terenurile agricole si combaterea ei (1963), Analiza Biologica aplicata in studiul calitatii apelor raurilor din Romania (1968), Raurile Romaniei – monografie hidrologica (1971), Valorificarea pentru agricultura a terenurilor erodate (1961), Punerea in valoare a terenurilor in panta prin cultura vitei-de-vie (1964), Elemente pentru stabilirea eficacitatii masurilor de combaterea eroziunii solului in lucrarile de organizare a teritoriului (1956), Cercetari in legatura cu solul si eroziunea solului executate in bazinul Calnului, portiunea inferioara a Podisului Ramnicului si bazinului superior al Ramnicului Sarat (1952), Unele aspecte ale cercetarilor stiintifice in legatura cu eroziunea solului in R.S.R.(1956), Estimation de l`influence des facteurs d`erosion (1970). O parte dintre aceste publicatii si altele au avut mai multe editii¹.Alte multe lucruri stiintifice au fost intocmite in colaborare: Intocmirea hartilor de eroziunea solului la scara mica (1958), Cercetari preliminare asupra capacitatii de infiltratie a solurilor in podgoria Dragasani cu ajutorul aspersiunii (1958), Les

effects des travaux du sol at de draignage sur l`exces d`humidite dans un sol argileuse homogene situe en pante (1964), Eroziunea solului si metodele de combatere (1975), Valuri de pamant ca mijloc de lupta cu eroziunea solului (1954), Instructiuni privind studiile, calculele necesare la proiectarea lucrarilor de combaterea eroziunii solului (1973), Elemente pentru Contributii la stabilirea agrotehnicii antierozionale in plantatiile de vii (1957), Contributii la metoda pentru intocmirea hartilor de eroziune a solului in scopul organizarii teritoriului (1958) si altele. Prof.dr.ing.Mircea Motoc a luat parte la reuniuni si congrese internationale, la care a sustinut valoroase comunicari stiintifice. Pentru opera sa teoretica si realizarile practice in specialitatea sa, prof.dr.ing.Mircea Motoc a fost admis ca membru corespondent al Academiei R.S.R.(1964).

Vasile Stanescu, profesor universitar dr.la Facultatea de Medicina Veterinara din Cluj- Napoca, s-a nascut la 18 ianuarie 1932 , in satul Fedelesoiu, comuna Daesti, jud.Valcea, fiind al treilea copil al familiei Vasile si Floarea Stanescu, tarani harnici si cu situatie materiala prospera.

Urmeaza in satul natal cursurile primare, avand printre invatatori pe : Ion Dumitrascu, dascal distins, capitan in rezerva, veteran de razboi, si pe Sevastita Firtatescu, dascal competent, cu vocatie si cu multa daruire pentru scoala si copii.

In 1950, absolvind liceul "Al.Lahovarii" din Valcea, se inscrie la Institutul Agronomic – Bucuresti, Facultatea de Medicina Veterinara, pe care o termina 1955, cu rezultate foarte bune, fapt care face sa fie numit asistent la facultatea din Cluj.

In 1970 isi ia doctoratul in medicina veterinara cu teza:" Cercetari asupra calitatii igienice a laptelui obtinut si prelucrat in bazinul lactifer al orasului Cluj (1970)

Urca apoi treptele universitare, de la asistent, sef de lucrari, la conferentiar si prof.universitar, desfasurand in același timp o bogata activitate didactica si stiintifica.

La parte la sesiuni stiintifice in tara si strainatate.

Dintre lucrarile sale citam: Tehnologie si expertiza sanitar – veterinara, curs litografiat, vol.I-II (1967) si in colaborare: Controlul sanitar- veterinar al alimentelor ¹(1974), Tehnologia si expertiza

sanitar- veterinara (Bucuresti 1968), Determinarea grasimii din carne cu butirometrul GULIK (1957).

BISERICA DIN SATUL PACALA

La est de satul Babuesti, in hotar cu satele Caligi si Surpati ale comunei Runcu, a existat din timpuri stravechi satul PACALA. Satul, prin reforma lui Cuza (1864), a fost inclus in comuna Babuesti, judetul Arges, dar la sfarsitul sec.XIX dispare, locul satului fiind ocupat de padurea PACALA.

Studii documentare vechi, materiale publicate si diferite Catagrafiile¹ale bisericilor, manastirilor si si clericilor din fosta Eparhie a Argesului, in subordinea careia erau si bisericile si satele comunei Daesti, au ajuns la concluzia ca satul Pacala, datorita pozitiei sale : departe de caile migratiilor si invaziilor straine, aruncat parca intre paduri si dealuri, ocrotit de relieful inconjurator care oferea celor asezati acolo, in plus, conditii propice de trai , a fost poate cel mai vechi sat din comuna, sau printre primele asezari de aici.

Pledeaza pentru aceasta faptul ca pote inainte cu secole de 1800 a existat o biserică ale carei ruine se vad si astazi, “LA CETATE”.

Satul Pacala, datorita migrarii locuitorilor sai in satele vecine: Babuesti, Daesti si Sanbotin, pe masura ce migratiile si invaziile conteneau pe Valea Oltului, s-a depopulat treptat, ajungand la jumatatea sec.XIX –lea, un simplu catun al viitoarei comune Babuesti. Amintit in documentele sec.XVII – XVIII, Pacala dispare ca unitate administrativ – teritoriala, catre sfarsitul sec.al XIX-lea.

Despre biserică existenta acolo, nu stim inca decat foarte putin. Traditia, informatiile culese de la cetatenii din satele vecine, observatiile si sondajele efectuate pe teren ne fac sa concluzionam ca biserică era din lemn de stejar, pe temelie groasa din piatra, caramida si mortar, materiale la moda in acele timpuri.

Paralel cu depopularea, biserică, tot mai neingrijita si tot mai ruinata, s-a risipit inca inainte de inceputul sec.al XIX-lea, deoarece nu mai apare in catagrafiile de la inceputul sec.al XIX-lea 1808,1810,1824 si

1833 alaturi de celelalte biserici din comuna. Fostii sai enoriasi frecventau deja biserica din satul vecin Babuesti.

Din fostul sat infloritor de altadata n-au mai ramas spre aducere aminte, decat: antroponimicile CALIGU (vezi " CALIGI" , sat al comunei Runcu) si Pacaleanu (nume pe care il poarta mai multe familii din satele Babuesti, Daesti, Sanbotin), precum si toponimicul " PACALA" si ruinele fostei biserici , care amintesc trecatorilor ca pe acolo a pulsat altadata viata unei comunitati romanesti.

Doar noi sondaje sau chiar sapaturi arheologice organizate ar aduce noi si pretioase marturii despre satul disparut si despre biserica ale carei ruine au devenit "LA CETATE", in toponimia populara.

Pe masura ce tot mai multi locuitori din satul PACALA se deplasau mai catre OLT, ingrosand randurile populatiei din satul BABUESTI, in conditiile unei perioade de mai multa securitate din partea invadatorilor , sosise randul babuestenilor sa-si aiba biserica sa.

BISERICA DIN SATUL BABUESTI

A fost construita din lemn, probabil de sateni, la sfarsitul sec.al XV-lea. Ctitorind schitul OSTROV din Calimanesti, pe ruinele altei biserici, NEAGOE BASARAB, voievod si doamna DESPINA – MILITA l-au daruit cu mosii, intre care mosia Daesti- Babuesti, pe care le-a stapanit pana la secularizarea averilor manastiresti de catre ALEXANDRU IOAN CUZA, in 1863.

" Extractul austriac (recensamant) din anul 1731 aminteste un document – privilegiu prin care RADU cel MARE (1495-1508) inzestreaza schitul Ostrov cu mosii la Babuesti si Daesti, in 1495. Un document din 24 martie 1639 aminteste de popa Constantin care zalogise doua locuri; la 15 noiembrie 1661, si la 23 martie 1662, un popa Vladu din Babuesti scriind actele de proprietate.(Nu este exclus ca satul sa fi avut deja biserica de lemn)

In Catagrafia Eparhiei Arges (in anul 1793), din anul 1808, la Bumbesti (Babuesti n.n.), apare preotul Constantin, probabil in varsta, iar in Catagrafia din 1824¹,se mentioneaza la Babuesti " biserica de lemn", cu hramul "Sf.Nicolae",pe mosia schitului Ostrovul, iar preot era mentionat preotul Dinca¹,in varsta de 60 de ani.

In Catagrafia preotilor din judetul Arges, la 1833¹, publicata de Pr. Marin M. Braniste, Pr. Ilie Diaconescu, in 1981¹, la nr. de ordine 23, satul Babuesti este scris gresit: Bumbuiesti, de doua ori, avand doua biserici cu acelasi hram "Sf. Nicolae", ambele pe mosia schitului Ostrovul¹.

Prima biserică avea doi preoti: Matei Gheorghe si Vasile Pirvu, iar a doua, un preot: Popa Iacov, duhovnic.

In realitate, este vorba de bisericile din cele doua sate de astazi : Babuesti si Daesti, recenzate gresit, biserică din Daesti mentionata.

Ca nu este vorba de "Bumbuiesti", pledeaza si faptul ca schitul Ostrov – dupa investigatiile noastre – nu avea mosie la Bumbuiesti, in Tara Lovistei; Bumbuiesti

(Babuesti) din Plasa Topologul este trecut corect langa satele vecine: Sanbotin, Fedelesoiu, Runcu si Voinicesti (astazi Goranu), iar adevaratul "Bumbuiesti, Plasa Lovistii, avea biserică de zid, hram Buna Vestire, pe mosie megieseanca. Ii urmeaza pe lista satele vecine: Greblesti, Spinu, Racovita, Mlaceni si altele.

Biserică veche de lemn era situata cu 1 Km. mai la sud de actuala biserică, langa Lacul lui Gheorghita Mincu, in care, in urma ruinarilor si a unor miscari tectonice, s-a prabusit.¹ In anul 1872, vechea biserică zidita de Maria Erita si enoriasii, era inca mentionata de Dimitrie Frundescu in al sau Dictionar Istoric si Geografic ca fiind "foarte ruinata gata sa se surpe", Enoriasii au construit, intre anii 1884-1890, un nou lacas de cult, asa cum glasuieste Pisania actuala :

" Această Sfânta si Dumnezeuiască biserică cu Hramul Sf. Nicolae si Cuvioasa Paraschiva, fiind foarte ruinata gata sa se surpe, cu zidirea de pe acele timpuri de adormitii intr-un fericire... Maria Erita si alti buni credinciosi s-a ridicat din nou pe locul daruit de cuviosul crestin Tinic Hoinaru s-a inceput lucrul in anul 1884 si cu ajutorul Sf. D-zeu s-a savarsit in anul 1890 cu binecuvantarea parintelui episcop Ghenadie al II –lea al Argesului, staruitor de infrumusetare al Sfintei biserici prin cheltuiala obsteasca si staruinta iubitorilor de Hristos, scriitori si pictori (enoriasi) ai acestui lacas.

Fiind trznita in ziua de Sf. ILIE, 1938, bisericii I-a ars tot acoperisul, straniile, usile ferestrele si dusumelele. S-a inceput restaurarea in anul 1940 si s-a savarsit in anul 1945, prin cheltuiala obsteasca si insemnate ajutoare stranse prin staruinta parintelui

IOAN DRUTU, crestinilor si a pastorilor P.S.S. Episcop al Argesului.

Inscriptia Comitetului de reparatie din 1935.

Presedinte, ION DRUTU.

Episcop, ION PETRESCU.

Monografia inv. Ecaterina Drutu o descrie, dupa renovarea din 1934, astfel :

“ Mare, asezata pe un tapan inalt cu ziduri aproape de un metru....”, si “...de o rara frumusete..”¹

In vara anului 1938, biserica i-a foc ceea ce face ca in 1940, cand episcopul Grigore Leu o viziteaza ,sa o propuna pentru reconstructie si o termina abia in 1945 cu forma ei actuala.